

Світлої пам'яті
Михайла Францовича ЗІНЬКОВСЬКОГО
(1937 – 2017)

25 лютого 2017 року українська медична наука зазнала непоправної втрати: після важкої тривалої хвороби помер Михайло Францович Зінковський – завідувач відділення хірургічного лікування вроджених вад серця Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН, видатний кардіохірург, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент Академії медичних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, лауреат премії Фонду інтелектуального співробітництва «Україна XXI століття», кавалер ордену «За заслуги» 3 ступеня.

Михайло Францович народився 10 листопада 1937 р. у м. Козятин Вінницької області. Свій трудовий шлях він розпочав ще студентом: навчаючись у Київському медичному інституті імені О. О. Богомольця, працював на посаді медичної сестри в клініці серцевої хірургії Інституту туберкульозу імені Ф. Г. Яновського, якою керував М. М. Амосов.

Після закінчення медінституту в 1962 р. М. Ф. Зінковський отримав направлення на роботу в цю клініку. Схильність до вирішення технічних проблем у медици-

ні привела його в групу М. М. Амосова, яка займалася розробкою та виготовленням першого апарату штучного кровообігу в Україні. Паралельно він займався науковою роботою і в 1965 р. захистив кандидатську дисертацію «Гемоліз при операціях зі штучним кровообігом». Упродовж роботи в клініці серцевої хірургії Михайло Францович багато й успішно оперував, здобув високу кваліфікацію кардіохірурга, добре оволодів технікою складних операцій з приводу набутих і вроджених вад серця. Став провідним кардіохірургом країни у виконанні хірургічних втручань в умовах штучного кровообігу і за закритими методиками.

В 1968 р. М. Ф. Зінковському присвоєно звання старшого наукового співробітника, в 1969 р. він очолив торакальне відділення, а згодом – відділення хірургічного лікування вроджених вад серця, яким керував до останніх днів життя.

Одночасно з великою практичною роботою М. Ф. Зінковський проводив значну наукову роботу, часто публікувався у провідних спеціалізованих журналах. В 1975 р. він захистив докторську дисертацію «Хірургічне лікування дефекту міжшлуночкової перегородки».

В останній період життя науковий і практичний інтереси Михайла Францовича були пов'язані з удосконаленням хірургічного лікування важких ціанотичних вроджених вад серця, з вивченням відділених результатів – виживання і природного перебігу захворювання у прооперованих та не оперованих GUCH пацієнтів.

М. Ф. Зінковський був головою вченої ради Міністерства охорони здоров'я України (2002 – 2004 рр.), протягом 15 років виконував обов'язки головного дитячого кардіохірурга МОЗ України.

М. Ф. Зінковський підготував трьох докторів і 32 кандидатів медичних наук.

Михайло Францович – автор 400 наукових праць, у тому числі 7 монографій і об'ємного (1200 сторінок) керівництва «Врожденные пороки сердца». Це керівництво є підсумком його багаторічного досвіду, узагальнення досягнень світової хірургічної науки і практики в галузі лікування вроджених вад серця.

Світла пам'ять про Михайла Францовича Зінковського назавжди збережеться в серцях тих, хто з ним працював, спілкувався, дружив.

Світлої пам'яті Володимира Владиславовича САТМАРІ (1931–2017)

6 квітня 2017 року на 86-му році життя в результаті важкої хвороби пішов з життя один з піонерів української серцево-судинної хірургії, професор, доктор медичних наук В. В. Сатмарі.

Володимир Владиславович народився 12 липня 1931 року в Запоріжжі в сім'ї лікарів. Батько працював психіатром, мати – педіатром. У 1937 році вони були репресовані як «вороги народу»: батька розстріляли, а матір ув'язнили. Маленький Володя отримав важку психологічну травму і деякий час виховувався в сім'ї родичів, а коли підріс, мав суттєві обмеження у виборі професії через тавро «син ворогів народу». Все ж йому вдалося закінчити медичний технікум і в 1949 році вступити до Одеського медичного інституту на санітарно-гігієнічний факультет. Згодом В. Сатмарі зміг перевестися на четвертий курс лікувального факультету Кишинівського медичного інституту, який і закінчив у 1955 році. За направленням працював п'ять років у Рийшканській районній лікарні в Молдові.

В числі перших трьох аспірантів Володимир Владиславович був прийнятий на кафедру торакальної хірургії, якою керував професор М. М. Амосов, де виявив схильність як до хірургії, так і до науки. У 1962 році успішно захистив кандидатську дисертацію «Діагностика і хірургічне лікування коарктації аорти». Надалі був призначений на посаду старшого наукового співробітника клініки серцевої хірургії Київського інституту туберкульозу і грудної хірургії імені Ф. Г. Яновського. Оперував хворих із коарктацією аорти та іншими вродженими вадами серця, здійснював паліативну корекцію ціанотичних вроджених вад серця (анастомози за Блелоком, Шумахером, Кулі-Ватерстоном) та асистував М. М. Амосову на перших операціях радикальної корекції тетради Фалло, інших складних вад. Одночасно організував і керував першою в Україні радіоізотопною лабораторією для вивчення порушень гемодинаміки у пацієнтів із вадами серця. У 1971 році захистив докторську дисертацію «Радикальні операції при тетраді Фалло».

В. В. Сатмарі виявляє все більший інтерес до судинної хірургії, розширює поле хірургічної діяльності

за рахунок операцій при системному атеросклерозі: тромбектомія, реверсивна ендартеректомія, шунтування та протезування черевної аорти, здухвинних і стегнових артерій у хворих із синдромом Леріша. Коли виникла ідея про можливість корекції ішемічної хвороби серця, Володимир Владиславович став виконувати операцію Вайнберга. У 1973 році йому присвоєне звання професора.

В подальшому В. В. Сатмарі організував відділення серцево-судинної хірургії при Київській обласній клінічній лікарні, де протягом 10 років продовжував активну хірургічну діяльність, поєднуючи її з викладацькою роботою на кафедрі гематології Київського інституту вдосконалення лікарів.

У 1983 році Володимир Владиславович був відряджений до Республіки Малі: читав лекції французькою мовою в місцевому медінституті. Але і в умовах Африки він продовжує активну хірургічну діяльність у столичному госпіталі міста Бомако. У 1985 році В. В. Сатмарі повернувся до Києва, де організував судинне відділення в лікарні швидкої медичної допомоги, а 1987 року був запрошений МОЗ Молдавії на посаду завідувача кафедри факультетської хірургії Кишинівського медичного інституту.

У 1992 році В. В. Сатмарі повертається до Києва і проводить в лікарні швидкої медичної допомоги реорганізацію судинного відділення у серцево-судинне з двома операційними залами для втручань, що передбачають використання штучного кровообігу, Проте у зв'язку з погіршенням стану здоров'я вимушений піти на пенсію.

В. В. Сатмарі вніс великий особистий науковий внесок у розвиток української кардіохірургії, опублікувавши біля трьохсот наукових праць з актуальних тем серцевої та судинної хірургії. Його ентузіазм та особистий приклад став взірцем для наступних поколінь кардіоваскулярних хірургів і кардіологів у трьох різних країнах.

Пам'ять про Володимира Владиславовича, відкрити, доброзичливу людину, назавжди збережеться в наших серцях.

Пам'ять про Володимира Владиславовича, відкрити, доброзичливу людину, назавжди збережеться в наших серцях.